



DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Psicoloxía social

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía social			
Código	O05G220V01303			
Titulación	Grao en Traballo Social			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	2	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernández González, Ángel			
Profesorado	de Jesús Rodríguez, María Elena Fernández González, Ángel			
Correo-e	afdez@uvigo.es			
Web	http://http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php			
Descrición xeral	A Psicoloxía Social forma parte do plan formativo da titulación de Traballo Social como unha materia de carácter fundamental ou básica de cara á comprensión do comportamento humano e á intervención no mesmo. A materia de Psicoloxía Social ofrece contribucións relevantes a nivel teórico, metodolóxico, así como práctico de cara ao curriculum formativo en Traballo Social, na medida en que trata temas que teñen que ver cos procesos psicosociais básicos que subxacen ao comportamento social (as bases nas que se asenta ese comportamento, a percepción de persoas e coñecemento social, relacións sociais, comunicación, comportamento prosocial e agresivo, etc.), as actitudes, e os grupos. Deste xeito adecúase ao perfil da titulación e aporta coñecementos útiles para os e as profesionais que traballen no ámbito do Traballo Social na medida en que teñen que estar capacitados para realizar intervencións en contextos sociais e institucionais (nos que viven individuos, grupos, familias, organizacións e comunidades); participar na formulación e avaliación de políticas, servizos e iniciativas sociais; contribuir á cidadanía activa mediante o empowerment e a garantía dos dereitos humanos e sociais, e, traballar na prevención dos problemas sociais.			

Competencias de titulación

Código	
A3	Traballar coas persoas para que sexan autosuficientes e con capacidade para manifestar as súas necesidades, desexos, puntos de vista e circunstancias
A8	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarlles a tomar decisións ben fundamentadas achega das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural -e polo tanto a especificidade das minorías étnicas, culturais, lingüísticas...-, a existencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz
A11	Interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para conseguir cambios, para promover o desenvolvemento dos mesmos e para mellorar as súas condicións de vida por medio da utilización dos métodos e modelos de Traballo Social, facendo un seguimento con regularidade dos cambios que se producen co fin de preparar a finalización da intervención
A13	Apoiar o desenvolvemento de redes para facer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver; en especial, no caso de mulleres (maltratadas, coidadoras habituais de persoas dependentes, enfermas mentais e con outras incapacidades...) e considerando as peculiaridades de Galicia en tanto que é un país con alta dispersión da poboación, agrupación territorial moi diferenciada entre o rural e os espazos urbanos, territorios abandonados e alto envellecemento da poboación (existencia de maiores redes)
A14	Promover o crecemento, desenvolvemento e independencia das persoas identificando as oportunidades para formar e crear grupos, utilizando a programación e as dinámicas de grupos para o crecemento individual e o fortalecemento das habilidades de relación interpersonal; en especial con colectivos con diversidade multicultural (inmigración, emigración de retorno, minorías étnicas...) e coas mulleres, tendo en conta a súa marxinación historicamente condicionada no ámbito da participación social-cultural e nos órganos de decisión e poder (empowerment)
A17	Utilizar a mediación como estratexia de intervención destinada á resolución alternativa de conflitos

B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Capacidade reflexiva
B4	Comunicación oral e escrita nas linguas nativas
B6	Coñecemento da cultura propia da comunidade
B8	Capacidade de xestión da información
B9	Resolución de problemas
B10	Toma de decisións
B11	Traballo en e con equipos diversos
B14	Habilidades nas relacións interpersoais
B16	Razoamento crítico
B17	Compromiso ético
B18	Aprendizaxe autónoma
B20	Creatividade
B21	Liderado

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecer e aplicar os coñecementos sobre procesos de interacción e influencia social co fin traballar coas persoas para que sexan autosuficientes e con capacidade para manifestar as súas necesidades, desexos, puntos de vista e circunstancias	A3	B1 B2 B3 B8 B11 B16
Coñecer e aplicar coñecementos sobre procesos psicosociais básicos que capaciten para interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para axudarlles a tomar decisións ben fundamentadas acerca das súas necesidades, circunstancias, riscos, opcións preferentes e recursos, considerando a diversidade cultural, a esixencia de promover a igualdade entre homes e mulleres, a necesidade de tender cara a unha sociedade ambientalmente sustentable e de defender os valores da paz	A8	B1 B3 B4 B9 B10 B16
Ser competentes na análise e cambio de actitudes co fin de poder interactuar con persoas, familias, grupos, organizacións e comunidades para conseguir cambios, para promover o desenvolvemento dos mesmos e para mellorar as súas condicións de vida	A11	B1 B3 B4 B9 B14 B17 B18 B20
Ser capaces de promover o crecemento, desenvolvemento, así como a autosuficiencia das persoas e resolución de conflitos interpersoais aproveitando os coñecementos sobre dinámica de grupos, influencia social e actitudes.	A14 A17	B9 B14 B17
Apoiar o desenvolvemento de redes para facer fronte ás necesidades e traballar a favor dos resultados planificados examinando coas persoas as redes de apoio ás que poidan acceder e desenvolver, apoiándose na súa formación sobre grupos, actitudes e influencia social	A13	B2 B3 B6 B9 B10 B20 B21

Contidos

Tema	
I. Introducción	Psicoloxía Social e Traballo Social. O enfoque psicosocial como ponte entre o enfoque psicolóxico e o sociolóxico.
II. Procesos psicosociais básicos	A socialización e aprendizaxe social. O coñecemento social das persoas: percepción social, cognición social e procesos de atribución. A comunicación: comunicación verbal e non verbal. Niveis de comunicación.
III. Relacións interpersoais (I)	Relacións interpersoais e procesos de atracción: afiliación, atracción interpersonal. Comportamiento altruista
IV. Relacións interpersoais (II)	Relaciones interpersoais e procesos de rechazo: estereotipos, prexuízos e discriminación. A agresión.
V. Actitudes e influencia social	Actitudes: estrutura, formación, medición. Cambio de actitudes. Procesos de influencia social: maioritaria e minoritaria .
VI. Grupos	Introducción á Psicoloxía social dos grupos (estructura e dinámica), ás relacións entre grupos, e ao comportamento colectivo.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	22	38	60
Traballos de aula	22	7	29
Traballos tutelados	1	30	31
Presentacións/exposicións	2	8	10
Informes/memorias de prácticas	0	8	8
Probas de resposta curta	1	0	1
Probas de tipo test	1	0	1
Cartafol/dossier	0	9	9

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a presentar a materia e o plan de traballo individual e grupal.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos básicos da materia.
Traballos de aula	Prácticas guiadas nas que se aborda un tema monográfico, que serven para ampliar e profundizar nos contidos tratados nas sesións maxistras e den orientacións de cara o mundo profesionalizante.
Traballos tutelados	Traballos e proxectos que fai o alumnado de maneira autónoma fora da aula, tras a conseguinte planificación co profesor e baixo a supervisión deste.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun traballo relacionado cos contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo. Supón o complemento final do traballo autónomo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo reducido na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho, tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual, onde crearemos cartafóis grupais e individuais nas que faremos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Presentacións/exposicións	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo reducido na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho, tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual, onde crearemos cartafóis grupais e individuais nas que faremos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo reducido na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho, tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual, onde crearemos cartafóis grupais e individuais nas que faremos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.
Cartafol/dossier	Tempo reservado polo docente para atender e resolver as dúbidas do alumnado tanto en grupo reducido na aula como no despacho ou gabinete, atendendo ás necesidades específicas de cada alumno/a. Ademais da atención personalizada na aula e no despacho, tamén se manterá contacto persoalizado a través de internet, tanto por correo electrónico como a través da plataforma TEMA de ensino virtual, onde crearemos cartafóis grupais e individuais nas que faremos un seguimento do traballo realizado polo alumnado ao longo do tempo.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Avaliación do grao de asimilación do temario exposto na aula durante as sesións maxistras, mediante probas que combinen preguntas de resposta curta con preguntas tipo test. Débese acadar un nivel medio como mínimo para sumar a puntuación dos outros apartados.	50

Traballos de aula	Avaliación de actividades prácticas de aula mediante informes/memorias que impliquen a descrición da actividade realizada na aula e reflexión sobre a súa vinculación coa materia e titulación	25
Traballos tutelados	Avaliación do traballo monográfico relacionado coa materia que o/a estudante/a realiza de maneira autónoma en pequeno grupo, de xeito cooperativo e baixo a supervisión do profesor. Ademais da estrutura e contido se avaliará a presentación do traballo ou proxecto. O traballo inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción e presentación, manexo das TIC e a Plataforma TEMA .	20
Presentacións/exposicións	A avaliación das exposicións súmase aos traballos tutelados, dos que forma parte, e terase en conta a relevancia dos contidos tratados, a coherencia, claridade e atractivo da exposición.	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación Alumnado Non Presencial que non poida seguir actividades de aula de xeito regular : criterios similares aos da modalidade presencial coa salvedade de que como non participan nas actividades prácticas de aula compensarán estas con un traballo adicional práctico ademais do teórico. A súa avaliación basearase en: examen que combina preguntas de tipo test con preguntas curtas sobre material impreso vinculado co temario que se lle indicará oportunamente (50% máximo da calificación), un traballo teórico (25% máximo da calificación), un traballo práctico (25% máximo da calificación), ambos planificados previamente de acordo co profesor. Para facer a media dos traballos co exame haberá que ter aprobado este.

Enténdese por alumnado non presencial aquel que non pode asistir ao menos ao 70% das sesións teóricas e prácticas. O alumnado que comence como presencial e non chegue a este nivel de asistencia, automaticamente pasará a non presencial.

Segunda Convocatoria (Xullo): se conservarán as calificacións das competencias e probas superadas para a Convocatoria de Xullo, na que se examinará o alumnado só das competencias e probas non superadas previamente.

Nota: o exame oficial da materia (ver Taboleiro de Horarios de Traballo Social, planta baixa do Edificio de Ferro)

Exame de Xuño/Xullo: (ver Taboleiro de Horarios para saber día, hora, aula e data de revisión).

Titorías do profesorado: ver web Facultade

Bibliografía. Fontes de información

Baron, R.A. e Byrne, D., **Psicología Social**, Pearson,
Franzoi, S., **Psicología Social**, McGraw-Hill,
Gómez, A., Gaviria, E., Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,
Morales, J.F. e Olza(Coords.), **Psicología Social y Trabajo Social**, McGraw-Hill,
Cuadrado, I. e Fernández, I., **Psicología Social**, Sanz y Torres,

Ademais da bibliografía fundamental arriba sinalada, se terán en conta as fontes que se citan a continuación e que inclúen diferentes soportes. De todos modos, para os traballos tutelados se recomendarán fontes específicas ademais das sinaladas a continuación.

Fernández, I., Cuadrado, M.I. (2012). *Psicología Social*. Madrid: Sanz y Torres.

Gómez, A., Gaviria, E., Fernández, I. (2006). *Psicología Social*. Madrid: Ed. Sanz y Torres

Hewstone, B.(1999). *Introducción a la Psicología Social*. Barcelona: Ariel.

Morales, J.F., Moya, M., Gaviria, E., Cuadrado, I. (2007). *Psicología Social*. Madrid: McGraw-Hill.

Palací, F.J.(2005). *Psicología de la Organización*. Madrid: Pearson.

Paterna, C., Martínez, MC. e Vera, J.J. (2003). *Psicología Social*. Madrid: Pirámide.

Diego Vallejo,, R., Chico, M. (2006). *Prácticas de Psicología Social*.Madrid: Pirámide.

2. Complementaria

Alvaro,J.L.; Garrido Luque, A. (2003). *Psicología Social*. Madrid:McGraw-Hill.

Berjano, E. e Pinazo, S. (2001). *Interacción social y comunicación*. Valencia: Tirant lo Blanch.

Bueno, J.R., Lila, M., Molpeceres, M.A., Pinazo, S. (1999). *Psicología Social*. Valencia: Gules.

Expósito, F. e Moya, M. (Coords.) (2005). *Aplicando la Psicología Social*. Madrid: Pirámide.

Gómez Jacinto, L., e Canto Ortiz, J.M. (Coords.) (2000). *Psicología Social*. Madrid: Pirámide.

Hernández, B. , Valera, S., e Suárez (2003). *Contextos y procesos en la intervención psicosocial*. Tenerife: Resma.

Hewstone et al. (1990). *Introducción a la Psicología Social*. Barcelona: Ariel.

López Cabanas, M., e, Chacón, F. (1997). *Intervención Psicosocial y Servicios Sociales*. Madrid: Síntesis.

Morales, J.F. et al. (1994). *Psicología Social* (2ª Ed.). Madrid: McGraw-Hill.

Munduate, L. (1997). *Psicología Social de la Organización*. Madrid: Pirámide.

Peiró, J.M. (1991). *Psicología de la Organización* (2 vols.) (5ª ed.). Madrid: U.N.E.D.

Quijano, S.D. De (1993). *La Psicología Social en las Organizaciones: Fundamentos*. Barcelona: P.P.U.

Sánchez, A. (2002). *Psicología Social Aplicada*. Madrid: Prentice-Hall.

European journal of social psychology.

Journal of personality and social psychology

Revista de psicología social

-Enlaces básicos:

http://www.uvigo.es/uvigo_gl/Administracion/Biblioteca/

www.eduso.net

Current research in social psychology

European review of social psychology

Journal of community and applied social psychology

Social psychology

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Habilidades sociais e de comunicación do traballo social/O05G220V01402

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicoloxía: Desenvolvemento humano no ciclo vital/O05G220V01301

Psicoloxía: Métodos e técnicas de investigación social/O05G220V01403

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Antropoloxía: Antropoloxía social e cultural/O05G220V01101

Psicoloxía: Psicoloxía básica/O05G220V01103

Socioloxía: Socioloxía xeral/O05G220V01203
